

Przedmiotowy system oceniania klasa 3

Edukacja społeczna	
Rozumienie środowiska społecznego	
Bardzo dobrze	<p><u>Dziecko jako jednostka społeczna</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Dostrzega swoją indywidualność w sferze: – fizycznej podaje nazwy części ciała, narządów wewnętrznych i określa ich funkcje; – emocjonalnej – rozpoznaje i nazywa różne emocje; wyraża własne stany emocjonalne w formach werbalnych i niewerbalnych; zdobywa umiejętności hamowania emocji negatywnych, zachowań agresywnych; podejmuje próby negocjowania w sytuacjach konfliktowych; – intelektualnej – nabywa umiejętności śledzenia swoich • Dostrzega w czym jest dobre, w czym najlepsze; dostrzega sytuacje, w których jest ważne i potrzebne. • Identyfikuje się z rodziną i jej tradycjami: – próbuje wykonać drzewo genealogiczne swojej rodziny rodzinnych; • Tworzy życzliwe więzi rodzinne: – okazuje przywiązanie do rodziny, szacunku do rodziców i dziadków; interesuje się ich radościami, troskami i kłopotami; – opiekuje się młodszym rodzeństwem, chorymi i starszymi członkami rodziny; zgodnie użytkuje wspólne zabawki i inne przedmioty; – umiejętnie godzi własne potrzeby z potrzebami pozostałych członków rodziny; – respektuje zasady i umowy obowiązujące w rodzinie; • Podejmuje i wypełnia obowiązki domowe: – wywiązuje się ze stałych obowiązków domowych bez przypominania o ich wykonaniu; – utrzymuje w porządku swój pokój i swoje rzeczy; – umiejętnie gospodaruje czasem tak, by było w nim miejsce na zabawę, pracę i odpoczynek. <p><u>Dziecko jako członek społeczności szkolnej</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Dziecko jako uczeń: – zna prawa i obowiązki ucznia; sumiennie pełni dyżury w klasie; szanuje podręczniki, przybory szkolne, sumiennie wykonywanie powierzonych zadań edukacyjne i organizacyjne; zachowuje się w klasie, w szatni, szkolnej świetlicy, bibliotece itp. – traktowanie naukę szkolnej nie tylko jako obowiązek, ale także jako przyjemność • Utrzymuje serdeczne stosunki z innymi dziećmi w klasie; okazuje życzliwość; zaprzyjaźnia się, stosuje zwroty grzecznościowe (przepraszam, proszę, dziękuję) w kontaktach z uczniami; – sprawia radość koleżankom i kolegom, składa im życzenia imieninowe, pamięta o chorym koledze lub chorej koleżance; – unika krzyku, kłótni i innych zachowań agresywnych w kontaktach z dziećmi; szanuje cudzą własność i wytwory pracy koleżanek i kolegów;

	komunikuje się z innymi dziećmi za pomocą nowych technologii.
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Orientacja w czasie historycznym	
Bardzo dobrze	<ul style="list-style-type: none"> • Zna historię swojego miasta, regionu i związaną z nią legend. • Uczestniczy w obchodach rocznic. • Zna ciekawych i ważnych ludzi dla kraju i regionu. • Rozumie ważności kontaktów sąsiedzkich. • Rozumie doniosłości świąt państwowych (ogłoszenie Konstytucji 3 Maja, Odzyskanie Niepodległości 11 listopada). Uczestniczy w uroczystościach mających związek ze świętami narodowymi oraz ważnymi rocznicami historycznymi
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Edukacja polonistyczna	
Słuchanie	
Bardzo dobrze	<ul style="list-style-type: none"> • Słucha wypowiedzi nauczyciela, innych uczniów, nagrań audycji i aktorów jako przykładów właściwego wysławiania się w języku ojczystym. • Słucha czytane krótkie teksty w celu zapamiętania, a następnie jak najwierniej odtwarza ich treści. • Słucha i wykonuje polecenia • Pyta o znaczenie niezrozumiałych słów używanych przez nadawcę informacji • Wysłuchuje wypowiedzi do końca.
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Mówienie	
Bardzo dobrze	<ul style="list-style-type: none"> • Formułuje pytania i odpowiedzi na pytania. • Tworzy swobodne, dłuższe, logicznie powiązane wypowiedzi na temat bieżących wydarzeń, czytanych tekstów i oglądanych ilustracji, filmów. • Relacjonuje wydarzenia bieżącego życia jako przygotowanie do sprawozdania. • Opowiada przebiegu wydarzeń w utworze literackim, filmie, widowisku teatralnym, w komiksie. • Zdaje sprawy z treści krótkiego tekstu po cichym jego przeczytaniu. • Układa twórcze opowiadania – komponuje początek i

	<p>zakończenie na podstawie fragmentu utworu bądź ilustracji.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opisuje przedmioty i osoby z otoczenia – przedstawione na obrazku (lub za pomocą dzieła plastycznego). • Odgrywa różne scenki rodzajowe • Radzi sobie z poprawnością gramatyczną wypowiedzi. • Mówi na temat zwięźle, wyraziście, logicznie
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Czytanie	
Bardzo dobrze	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawnie płynnie i wyraziście czyta opowiadania i wiersze • Intonuje czytany tekst • Czyta dialogi • Czyta cicho ze szczególnym zwróceniem uwagi na zrozumienie treści. • Wygłasza wiersze z odpowiednią intonacją oraz z zachowaniem rytmu. • Rozróżnia utwory pisane prozą i wierszem; rozpoznaje zwrotki. • Czyta fragmenty lektur wybrane z zestawu. • Czyta samodzielnie książki i czasopisma dziecięce oraz korzystania z innych źródeł wiedzy (encyklopedia, słownik, leksykon, internet).
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Pisanie	
Bardzo dobrze	<ul style="list-style-type: none"> • Płynnie i szybko pisze. • Dbą o czytelne i estetyczne pismo, o właściwą wielkość liter, równomierne odstępy między literami i wyrazami, właściwe rozmieszczenie tekstu na stronie, stosowanie akapitów. • Samodzielnie przepisuje wyrazy, zdania, krótkie teksty • Podpisuje obrazki całymi zdaniami. • Pisze z pamięci i ze słuchu wyrazy i zdania kształcących poprawność ortograficzną. • Redaguje kilkuzdaniowe wypowiedzi na dany temat. • Wspólnie i samodzielnie układa i zapisuje krótkie opowiadania na podstawie wydarzeń lub obrazka. • Zbiorowo i indywidualnie układa i zapisuje krótkie opowiadania i opisy przedmiotów oraz osób. • Pisze życzenia, ogłoszenie, list, zawiadomienie i zaproszenie • Tworzy i pisze swobodne teksty • Pisze krótkie teksty z wykorzystaniem aplikacji komputerowych.
Ortografia	

Bardzo dobrze	<ul style="list-style-type: none"> • Pisze wyrazy z ó i rz wymiennym. • Pisze wyrazy z h, ó i rz niewymiennym z zakresu słownictwa uczniów. • Pisze wyrazy z końcówkami: -ów, -ówka oraz -uje. • Pisze wyrazy z ę, ą ze szczególnym uwzględnieniem form czasownika w czasie przeszłym (wziął, wzięła). • Pisze liczebniki (trzy, trzydzieści pięć). • Stosuje wielką literę w imionach, nazwiskach, nazwach państw, miast, rzek, ulic oraz w tytułach dzieł itp. • Stosuje przecinek podczas wyliczania. • Zapisuje nie z osobowymi formami czasownika; pisownia nie z przymiotnikami. • Pisze wyrazy z utratą dźwięczności w środku wyrazu (wróżka, babka). • Przenosi części wyrazu do następnego wiersza. • Posługuje się znajomością alfabetu podczas porządkowania wyrazów według kolejności pierwszej i drugiej litery. • Samodzielnie korzysta ze słownika ortograficznego, wdrażanie do samokontroli. • Stosuje zasady ortograficzne oraz zapisuje polskie litery ze zmiękczeniami diakrytycznymi w codziennym komunikowaniu się w korespondencji elektronicznej (komunikatory, czaty, e-maile, sms-y).
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Kształcenie językowe	
Bardzo dobrze	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje i układa zdania pojedyncze oznajmujące, pytające i rozkazujące. • Rozwija pojedyncze zdania nierozwinięte • Wskazuje liczbę pojedynczą i mnogą rzeczownika. • Nazywa czasy czasownika: teraźniejszy, przeszły i przyszły. • Nazywa i wskazuje przymiotniki jako wyrazy oznaczające cechy osób, zwierząt, roślin i rzeczy. • Stosuje zgodność form rzeczownika i czasownika oraz rzeczownika i przymiotnika w zdaniu. • Stosuje liczebnik jako oznaczenie liczby i kolejności przedmiotów.
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Wiedza o literaturze	
Bardzo dobrze	<ul style="list-style-type: none"> • Odróżnia prozę od wierszy. • Używa terminy (bez ich definiowania): baśń, bajka, legenda, opowiadanie, opis, komiks.

	<ul style="list-style-type: none"> • Wyodrębnia zdarzenia istotne, ustala ich kolejności i wzajemną zależność; wskazuje zdarzenia mające wpływ na postępowanie bohatera i zmianę tego postępowania; wyszukuje w tekście opisy; odróżnia zdarzenia realistyczne od fantastycznych. • Wyróżnia postaci realistyczne i fantastyczne, pierwszo- i drugoplanowe; główne i drugorzędne; wyszukuje opis charakterystycznych cech bohaterów; ocenia ich postępowanie. • Odczytuje nastrój utworu poetyckiego i pisanego prozą
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Słownictwo	
Bardzo dobrze	<ul style="list-style-type: none"> • Używa i wdraża słowa z zakresu edukacji przyrodniczej, społecznej, artystycznej, technicznej, matematycznej • Wyszukuje słowa o znaczeniu podobnym (synonimy), przeciwnym (antonimy). • Tworzy wyrazy pokrewne.
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Samokształcenie	
Bardzo dobrze	<ul style="list-style-type: none"> • Samodzielnie zapisuje poznane wyrazy. • Korzysta ze słownika ortograficznego. • Korzysta z różnych źródeł informacji, np. atlasów, słowników, czasopism, internetu. • Wybiera odpowiednie dla siebie strategie uczenia się.
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Edukacja matematyczna	
Stosunki przestrzenne i cechy wielkościowe	
Bardzo dobrze	<ul style="list-style-type: none"> • Określa położenia przedmiotów względem obserwatora oraz względem innych obiektów. • Wyznacza kierunki na kartce papieru i w przestrzeni: na lewo – na prawo, do przodu – do tyłu, na dół – do góry. <p>Oceni odległości między obiektami; mierzenie linijką niewielkich odległości.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Używa ze zrozumieniem przyimków, np.: za, pod, nad, od, do wewnątrz, na zewnątrz, obok, w, zza.
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Rozumienie liczb i ich własności	
Bardzo dobrze	Liczby w zakresie 100

	<ul style="list-style-type: none"> • Dodaje i odejmuje liczby dwucyfrowych w zakresie 100. • Pamięciowo mnoży i dzieli liczby w zakresie tabliczki mnożenia. • Posługuje się pojęciami: całość, połowa, ćwierć. Liczby w zakresie 1000 • Liczenie do 1000 pełnymi setkami. • Zna strukturę liczb trzycyfrowych. • Zapisuje liczby trzycyfrowe cyframi arabskimi. • Poprawne odczytywanie liczb trzycyfrowych. • Porównuje liczby; porządkuje je w ustalone ciągi liczbowe: rosnące, malejące. • Liczy tysiącami do 10 000. • Wskazuje w liczbie czterocyfrowej cyfry: jedności, dziesiątek, setek, tysięcy. • Porównuje, odczytuje, zapisuje i odczytuje liczby czterocyfrowych.
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Posługiwanie się liczbami	
Bardzo dobrze	<ul style="list-style-type: none"> • Wykonuje działania na liczbach w zakresie 100. Dodaje i odejmuje liczby jedno- i dwucyfrowych z przekraczaniem progu dziesiątkowego. • Mnoży i dzieli w zakresie całej tabliczki mnożenia. • Dodaje i odejmuje pełne setki. Dodawanie i odejmowanie pełnych dziesiątek z przekroczeniem progu setek. Mnoży liczby dwucyfrowe przez 10 i przez 100. Wykonuje działania na liczbach w zakresie 1 000 000. Mnoży i dzieli liczby czterocyfrowych przez 2.
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Czytanie tekstów matematycznych	
Bardzo dobrze	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwiązuje zadania tekstowe proste i złożone; Dokonuje analizy treści zadania. Udziela odpowiedzi adekwatnej do postawionego w zadaniu pytania.
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Pojęcia geometryczne	
Bardzo dobrze	<ul style="list-style-type: none"> • Zna figury geometryczne, wielokąt, trójkąt, prostokąt, kwadrat. Oblicza obwody dowolnej figury geometrycznej; prostokąta, trójkąta, kwadratu. Dostrzega symetrię w figurach geometrycznych.

Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Stosowanie matematyki w różnych sytuacjach	
Bardzo dobrze	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy zbiory przedmiotów zgodnie z podanym warunkiem; Wykorzystuje gry planszowe, szachy do rozwijania umiejętności myślenia strategicznego
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Pomiary	
Bardzo dobrze	<ul style="list-style-type: none"> • Czas kalendarzowy. Biegłe posługiwanie się nazwami dni tygodnia; wymienianie ich we właściwej kolejności. Zna nazwy kolejnych miesięcy; Pisze daty; umiejętnie posługuje się kalendarzem; Wykonuje łatwych obliczeń upływu czasu kalendarzowego. Odczytuje i zapisuje znaki rzymskie co najmniej do XII • Określa czas w systemie 12- i 24-godzinnym. Wykonuje łatwych obliczeń upływu czasu odmierzanego zegarem. Zamienia godziny na minuty, minut na sekundy i odwrotnie • Zamienia złote na grosze i odwrotnie. Rozwiązuje zadania na obliczenia pieniężne
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Długość	
Bardzo dobrze. Radzi sobie wspaniale	<ul style="list-style-type: none"> • Mierzy długości, szerokości, wysokości różnych przedmiotów za pomocą linijki, metra krawieckiego, stolarskiego. Stosuje jednostki miary długości: metr, centymetr, milimetr. Rozwiązuje zadania tekstowe na obliczanie długości, odległości.
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Masa	
Bardzo dobrze	<ul style="list-style-type: none"> • Wykonuje obliczeń, w których występują jednostki masy: kilogram, dekagram, gram.
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Pojemność	
Bardzo dobrze	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumie pojęcia: litr, pół litra, ćwierć litra. Odmierza płyny w wyróżnionych jednostkach
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	

Edukacja przyrodnicza

Rozumienie środowiska przyrodniczego

Bardzo dobrze

- Opiekuje się hodowanymi roślinami i zwierzętami; zbiera nowe okazy przyrody ożywionej; – kolekcjonuje różnego rodzaju skały (wapień, marmur, granit, piaskowiec) i poznaje ich praktyczne zastosowanie; poznaje surowce mineralne (sól kamienna, węgiel kamienny, ruda żelaza) charakterystyczne dla zamieszkiwanego regionu; podaje nazwy i określa ich właściwości; – doświadczenia związane ze zmianami stanu skupienia wody; filtrowanie wody; – prowadzenie kalendarza pogody.
- Systematycznie opiekuje się nad uprawami i hodowlami; – doświadczenie z zamarzaniem wody w butelce (woda zamarzając, powiększa swoją objętość).
- Hoduje rośliny cebulowe (cebula, tulipan, hiacynt, żonkil itp.); – bada własności gliny i piasku; – doświadczenia na zrozumienie trzech stanów skupienia wody oraz zachowania się niektórych przedmiotów i substancji w wodzie (np. tonięcie – pływanie po powierzchni; rozpuszczanie się soli, cukru, ale nie piasku).
- Zbiera warzywa; wyróżnia ich części jadalne; wartości odżywcze warzyw; surówki; różne sposoby przechowywania warzyw (suszenie, kiszenie, zamrażanie, przesypywanie piaskiem), przetwory (soki, sałatki, przeciery); – budowa rośliny: korzeń, liście, łodyga, kwiat, owoce.
- Zna znaczenie pokrywy śnieżnej dla roślin i zwierząt; zmiany w wyglądzie zwierząt (gęstnienie sierści, zmiana koloru sierści); – konieczność dokarmiania zwierząt, poznaje zwierzęta chronione; – systematycznie dokarmia ptaki ; rozpoznaje ptaki gromadzące się w miejscu dokarmiania (sikora, wróbel, kruk, sroka, wrona, gil).
- Rozróżnia chwasty np.: oset, pokrzywa, perz, skrzyp, komosa, rdest, tasznik, gwiazdnica; – rozpoznaje i podaje nazwy roślin kwitnących wiosną (krokus, bratek, żonkil, narcyz, tulipan, szafirek, hiacynt itp.); poznaje rośliny chronione; – obserwuje wygląd i zachowanie takich zwierząt, jak: mrówka, dżdżownica, pszczoła, osa, trzmiel, motyl
- Nazywa trzy warstwy roślinności w lesie: runo (mchy, paprocie, borówki, jagody, grzyby), podszyt (krzewy i młode drzewa), drzewa wysokie; – zbieranie grzybów; – ptaki leśne: dzięcioł, kukułka; odlot ptaków na zimę; – zwierzęta roślinożerne, np. zając, ślimak, wiewiórka, sarna; zwierzęta mięsożerne, np. jeź, kuna, wilk; łańcuch pokarmowy w przyrodzie; – znaczenie lasu dla ludzi i zwierząt; kultura zachowania się w lesie; ochrona lasów.
- Rozumie powrót ptaków, zakładanie gniazd, opieka nad

	<p>pisklętami; – znaczenie lasu dla ludzi i zwierząt; dbanie o czystość lasów; – zasady zachowania się w lesie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumie zbieranie plonów: zbóż, ziemniaków, buraków cukrowych; – jesienna orka i siew zbóż ozimych; – rodzaje zbóż: żyto, pszenica, jęczmień, owies; rozpoznawanie ich po kłosach i ziarnach; znaczenie dla człowieka (mąka, kasza, płatki owsiane) i zwierząt hodowlanych (pasza); historia chleba; zboża innych kontynentów (np. ryż, proso); przygotowanie müsli; rośliny oleiste: słonecznik, rzepak, mak, dynia, soja; – rośliny okopowe: ziemniak, burak (ćwikłowy, cukrowy, pastewny), marchew, rzepa; – jesienna orka i siew zbóż ozimych; nazwy maszyn i narzędzi rolniczych. • Wie na czym polegają prace polowe: orka, siew zbóż, sadzenie ziemniaków; – przyłot skowronków. • Zna, nazywa i rozumie znaczenie dla człowieka zwierząt gospodarskich • Zna i nazywa zwierzęta egzotyczne (nazwa, charakterystyczny wygląd, sposób poruszania się i odżywiania, cechy ich prawdziwego środowiska). • Zna i nazywa wybrane rośliny egzotyczne (ich naturalne środowisko; rozpoznawanie i wymienianie nazw wybranych owoców egzotycznych). • Zna warunki życia w wodzie (jezioro, rzeka, morze) – temperatura, dostęp światła, zawartość tlenu; – rośliny ziemnowodne (trzcina, pałka, sit), pływające (rzęsa, grzybień biały, grąźel żółty) i podwodne (moczarka, rogatek); – zwierzęta wodne: ryby; przystosowanie do życia w wodzie; rozpoznawanie i podawanie nazw kilku ryb słodkowodnych (np. karp, sum, płoć, szczupak, leszcz, okoń) oraz morskich (śledź, dorsz, flądra); – zwierzęta wodno-łądowe: żaba i jej rozwój od kijanki do żaby; bobry – budowanie żeremi; ptaki: dzika kaczka, łabędź; owady: nartnik, ważka, jętka.
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Funkcje życiowe człowieka – ochrona zdrowia, bezpieczeństwo i odpoczynek	
Bardzo dobrze	<ul style="list-style-type: none"> • Dbą o zdrowie i schludny wygląd • Rozumie wyrażenia zdrowa żywność; ćwiczenie umiejętności estetycznego przygotowania miejsca do spożywania pokarmów (nakrywanie stołu); umiejętność kulturalnego zachowywania się podczas posiłków. • Dbą o higienę osobistą – rozumie znaczenia zabiegów higienicznych dla zdrowia; świadomie stosuje zasady higieny osobistej i zwraca uwagę na czystość osobistą i schludny wygląd; dba o porządek wokół siebie.

	<ul style="list-style-type: none"> • Posługuje się numerami telefonów alarmowych i formułuje wezwanie o pomoc. • Ubiera się stosownie do pogody; wykorzystuje internet do sprawdzania prognozy pogody. Bezpiecznie posługuje się prostymi narzędziami • Potrafi łączyć materiały: – rozłączne: wiązanie, spinanie na zatrzaski, spinanie spinaczem biurowym, zaginanie kartonu; – nierozłączne: zszywanie, sklejanie, zbijanie. • Umie udzielić pomocy podczas drobnych skaleczeń. • Potrafi bezpiecznie korzystać z domowych urządzeń technicznych • Doskonali swoje umiejętności w posługiwaniu się urządzeniami domowymi: radio, telewizor, magnetofon, domofon, telefon, odkurzacz, mikser, sokowirówka, kuchenka gazowa. • Dostrzega zagrożenia wynikające z niewłaściwego korzystania z urządzeń technicznych, szczególnie elektrycznych i gazowych. • Bezwzględnie przestrzega zasad bezpieczeństwa obowiązujące w klasie i w szkole; przestrzega zakazu prowokowania sytuacji zagrażających bezpieczeństwu; sukcesywnie poznaje zasady ruchu drogowego dla pieszych i przestrzega ich; zachowuje ostrożność w kontaktach z obcymi osobami; zdaje sobie sprawę z niebezpieczeństw wynikających z zabawy zapalkami; obsługuje urządzenia techniczne tylko w obecności dorosłych; informuje dorosłych o zauważonym niebezpieczeństwie; pamięta numery telefonów: 997 – policja, 998 – straż pożarna, 999 – pogotowie ratunkowe. • Rozumie znaczenie ruchu w rozwoju swojego organizmu; uprawia wybrane sporty letnie i zimowe • Rozumie potrzebę odpowiedniej ilości snu. • Realizuje swoje zainteresowania i pasje • Zachowuje odpowiednią postawę podczas oglądania programów telewizyjnych i zabawy z komputerem.
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Rozumienie przestrzeni geograficznej	
Bardzo dobrze	<ul style="list-style-type: none"> • Poznaje swoją miejscowość, region i kraj • Przyswaja wiedzę o położeniu i warunkach naturalnych swojej miejscowości i okolicy. • Nazywa charakterystyczne formy terenu i przyrody występujące w najbliższej okolicy. • Wskazuje ciekawe obiekty, zabytki, rezerваты przyrody, skanseny znajdujące się w najbliższej okolicy i podejmuje próby opowiadania o nich. • Wskazuje na mapie Europy naszego kraj, jego stolicę, większe

	<p>miasta i rzeki.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wymienia charakterystyczne elementy typowe krajobrazów Polski (nadmorskiego, nizinnego, górskiego). • Nazywa rośliny i zwierzęta typowe dla wybranych regionów Polski. • Nazywa zawody wykonywane najczęściej przez mieszkańców swojego regionu. • Czyta proste plany, wskazuje główne kierunki geograficzne oraz w czyta mapę fizyczną. • Potrafi wyznaczyć trasę przejazdu (rowerem, samochodem) poprzez wpisywanie poprawnego adresu w mapach udostępnianych w internecie • Dbą o estetykę otoczenia; podejmuje działania na rzecz ochrony środowiska • Potrafi wskazać te dziedziny, w których Polska odnosi sukcesy lub z których słynie.
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Obserwacja zjawisk atmosferycznych	
Bardzo dobrze	<ul style="list-style-type: none"> • Potrafi obserwować skutki ruchu obrotowego i obiegowego Ziemi – związek z cyklem dobowym i rocznym (pozornej wędrówki Słońca po niebie) • Potrafi odczytywać temperatury z termometru; obserwować kierunek i siłę wiatru; szkody wyrządzane przez silny wiatr (łamanie drzew, zrywanie dachów); • Potrafi powiedzieć, czym jest pożyteczna praca wiatru: rozsiewanie nasion, przemieszczanie chmur, osuszanie mokrej ziemi; poruszanie żagliówek, balonów itp.; • Potrafi omówić występowanie takich zjawisk, jak: mgły, mżawki, jesienne szarugi, nocne przymrozki. • Odczytuje wskazania termometru zaokiennego; • Obserwuje kierunek i siłę wiatru; – opady – śnieg, śnieg z deszczem, grad i związane z nimi zjawiska. • Potrafi powiedzieć dlaczego wiosną słońce świeci dłużej i wędruje wyżej po niebie; robi się coraz cieplej; dzień wydłuża się; topnieje śnieg i lód na zbiornikach wody; robi się błoto, na rzekach spiętrza się kra lodowa; wiosenne wylewy rzek; – wiatr – obserwowanie kierunku i siły wiatru; wiatr ciepły, osuszający podmokłe tereny; – opady – deszcz, deszcz z
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Wiedza o naszej planecie Ziemi	
Bardzo dobrze	<ul style="list-style-type: none"> • Opowiada o historii świata, np. epoce dinozaurów, ludziach

	<p>pierwotnych, od piramid aż do lotów kosmicznych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dostrzega wspólne cechy ludzi żyjących na naszej planecie: mają te same części ciała, odczuwają takie same potrzeby, przeżywają takie same uczucia; w wielu losowych sytuacjach reagują tak samo; w podobny sposób wykonują swoje ulubione zajęcia. • Dostrzega cechy różniące ludzi; tolerowanie ludzi mimo różnic; reagowanie na krzywdę drugiego człowieka. • Uświadamia sobie zagrożenia ze strony człowieka dla świata przyrody; rozumie konieczność ochrony środowiska naturalnego; oszczędzania wody, elektryczności; zbierania surowców wtórnych; segregowanie odpadów; czynny udział w akcji „Sprzątanie Ziemi” i w obchodach „Święta Ziemi” • Nazywa produkty niszczące warstwę ozonową; stara się, aby ich nie nadużywać.
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Edukacja plastyczna	
Percepcja sztuki – odbiór wypowiedzi i wykorzystywanie informacji	
Bardzo dobrze	<ul style="list-style-type: none"> • Dostrzega kształty takie jak w klasach poprzednich, ale w bardziej złożonych formach (w obrębie kształtów złożonych z 2 lub 3 figur); podobieństwa i różnice kształtów. • Dostrzega możliwość różnych faktur. • Dopasowuje wielkości do potrzeb tworzonego dzieła, np. ten element jest za długi, należy go skrócić; ocenianie rozmiarów i funkcji przedmiotów; wyróżnianie i ocenianie wielkości i proporcji części składowych. • Potrafi usytuować w przestrzeni: jak w klasach poprzednich, ale w odniesieniu do większej liczby części składowych; określanie wyglądu i zmienności położenia ciała ludzkiego podczas wykonywania pracy. • Potrafi wskazać oddalenie: dalej niż pierwszy, ale bliżej niż trzeci element; oddalenie a wielkość i proporcja. • Umie określić możliwości wyrazowej barwy; dostrzega różnice walorowe w zakresie jednej barwy, np. czerwonej; barwy podstawowe i pochodne, np. niebieska i czerwona daje fioletową; niebieska i żółta daje zieloną, czerwona i żółta daje pomarańczową. • Wskazuje różnorodność i złożoność układów rytmicznych. • Dostrzega wyżej wymienione obiekty obserwacji w przedmiotach, postaciach ludzi i zwierząt, w wytworach sztuki ludowej (tkaniny, koronki, makaty, kilimy itp.). • Obserwuje dzieło plastyczne: wyróżnia kolorowe plamy i tłumaczy ich wpływ na całość obrazu; dostrzega kompozycję

	<p>obrazu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dostrzega i obserwuje bryły w otoczeniu. • Poznaje wytwory z obszaru grafiki użytkowej (liternictwo, plakat, znaczki pocztowe, stemple)
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Ekspresja przez sztukę – tworzenie wypowiedzi	
Bardzo dobrze	<ul style="list-style-type: none"> • Rysuje ołówkiem, kredkami świecowymi, patykiem na podkładzie z klejówki; patykiem i tuszem; tuszem z lawowaniem, piórkiem, węglem, kredą. • Rysuje z wyobraźni, z pamięci, z pokazu; pojedynczych przedmiotów, zjawisk, zwierząt, roślin, postaci realnych i fantastycznych. • Rysuje różne linie; wyznaczanie za pomocą linii konturów przedmiotów i postaci, wyrażanie ruchu (tworzenie filmów kreskowych). • Potrafi dostrzec w rysunkach wartości kontrastowej bieli i czerni: biel – czerń; dzień – noc; wesoło – smutno; dobro – zło. • Potrafi wykonać odbitki stempli z ziemniaka bądź stemplami gotowymi. • Rysuje plakaty i reklamy. • Maluje pędzlem i farbami kryjącymi (plakatówki, tempery, farby klejowe). • Tworzy różne kombinacje barw podstawowych (czerwona, żółta, niebieska) w celu odtworzenia wszystkich barw natury. • Potrafi nazwać, co można wyrazić kolorami ciepłymi: czerwonym, żółtym, pomarańczowym (to kolory słońca), zimnymi: zielonym, niebieskim (to kolory wody). • Maluje krajobrazy w dni słoneczne i w dni pochmurne; próba zauważenia różnic w tych obrazach i roli światła. • Przedstawia określony nastrój przez odpowiedni zestaw kolorystyczny: pogodny – deszczowy; smutny – wesoły; zima – wiosna; wiosna – jesień; opisywanie kolorami swoich wewnętrznych stanów i nastrojów. • Wyraża przeżycia indywidualne, przedstawia wydarzenia realne i fantastyczne z uwzględnianiem zróżnicowanego ruchu ludzi i zwierząt oraz liczniejszych ich grup; przedstawia sceny uwzględniające nastrój i stan uczuciowy, marzenia i odczucia, wyobrażenia. • Wykonuje papierowe wycinanki i wydzieranki • Tworzy metodą origami. • Wykonuje wytwory z materiałów przyrodniczych (kasztań, żołądziej, szyszek, patyki, trawy, jarzębina itp.). • Lepi z gliny, masy solnej, plasteliny, modeliny.

	<ul style="list-style-type: none"> • Rzeźbi w glinie, mydle, w drewnie. • Buduje abstrakcyjne i funkcjonalne formy przestrzenne z materiałów różniących się wielkością, kształtem, materiałem, z którego je wykonano (pudełka kartonowe, puszki, różnego rodzaju opakowania itp.). • Korzysta z narzędzi multimedialnych podczas przygotowywania własnych projektów prac.
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Edukacja techniczna	
Planowanie i organizacja pracy podczas wytworów technicznych	
Bardzo dobrze	Precyzuje zadania do wykonania. Dobra odpowiednio materiały. Przygotowuje potrzebne przybory i narzędzia. Ustala kolejność wykonywanych czynności podczas tworzenia dzieła. Przedstawia wykonanie dzieła i stosuje samoocenę.
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Znajomość własności różnych materiałów	
Bardzo dobrze	Rozpoznaje materiały przydatne do majsterkowania: przyrodnicze (trawy, liście, owoce i nasiona roślin, patyki, kamyki); papiernicze (papier, karton, tektura, bibuła); metalowe (kapsle, gwoździe, druciki, kawałki blachy); drewniane (deseczki, listwy, kołki); włókiennicze (wełnianych, bawełnianych, jedwabnych); tworzyw sztucznych (wszelkich opakowań po produktach spożywczych).
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Stosowanie narzędzi i obsługa urządzeń technicznych	
Bardzo dobrze	Posługuje się narzędziami poznanymi w poprzednich latach edukacji oraz takimi, jak: wkrętak, pilnik, młotek. Zna sposoby łączenia materiałów: – rozłączne: wiązanie, spinanie, na zatraski, spinanie biurowym spinaczem, zaginanie kartonu; – nierozłączne: zszywanie, sklejanie, zbijanie. Dbą o czystość narzędzi i właściwą ich konserwację. Stosuje w działaniu sposobów użytkowania: materiału, narzędzi, urządzeń zgodnie z instrukcją, w tym instrukcją multimedialną.
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Budzenie zainteresowania techniką	
Bardzo dobrze. Radzi sobie wspaniale	Zna historię wybranych wynalazków, np. od dylizansu do rakiety kosmicznej; od balii i tary do pralki automatycznej. Zna rodzaje maszyn i urządzeń: transportowych (samochody, samoloty,

	helikoptery, statki, łodzie), wytwórczych (narzędzia i przyrządy), informatycznych (telefon, komputer). Zna rodzaje budowli: domy mieszkalne, fabryki, biurowce, wieże itp. Zna zawody związane z techniką.
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Edukacja muzyczna	
Percepcja muzyki – słuchanie, śpiew, rytmika i taniec	
Bardzo dobrze	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje głosy ludzkie. • Rozpoznaje dźwięki poznanych wcześniej i nowych instrumentów. • Słucha muzyki instrumentalnej na żywo. • Obserwuje w utworach wokalnych związki akompaniamentu z tekstem. • Słucha muzykę odtwarzaną mechanicznie (płyta CD, audycja TV, nagranie z internetu, tablicy interaktywnej, multibooka). • Bierze udział w koncertach muzycznych. • Rytmicznie recytuje teksty. Zwraca uwagę na poprawną i swobodną postawę podczas śpiewu. • Śpiewa piosenki zbiorowo i indywidualnie. • Reaguje ruchem na zmiany tempa, dynamiki, wysokości dźwięków i akcent metryczny. • Bierze udział w zabawach ze śpiewem.
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Tworzenie melodii, rytmu i ruchu.	
Bardzo dobrze	<ul style="list-style-type: none"> • Improwizuje melodię na dowolnych instrumentach lub przedmiotach codziennego użytku. • Recytuje rytmicznie sylaby, słowa, zdania. • Improwizuje ruchem. Swobodnie interpretuje ruchem piosenki i utwory instrumentalne. wyrażanie nastroju utworów. • Rysuje i maluje ilustracje do słuchanej melodii, piosenki. • Tworzy własne układy taneczne do utworu muzycznego.
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Wychowanie fizyczne	
Higiena osobista i zdrowie	
Bardzo dobrze	<ul style="list-style-type: none"> • Utrzymuje w czystości ręce i całe ciało, przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu; wykonuje te czynności samodzielnie i w stosownym momencie. • Dostosowuje stroju do rodzaju pogody i pory roku w trakcie zajęć ruchowych odpowiednio na świeżym powietrzu i w

	<p>pomieszczeniu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stosuje rozgrzewki przed wykonywaniem ćwiczeń fizycznych.
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Zabawy i gry ruchowe	
Bardzo dobrze	<ul style="list-style-type: none"> • Bierze udział w zabawach orientacyjno-porządkowych, zabawach na czworakach, zabawach bieżnych, zabawach rzutnych.
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Ćwiczenia porządkowe i kształtujące.	
Bardzo dobrze	<ul style="list-style-type: none"> • Potrafi ustawić się w kolumnie pojedynczej i dwójkowej. Wykonuje ćwiczenia kształtujące(ramion, nóg, stóp, tułowia. Wykonuje ćwiczenia równowagi bez przyrządów: w staniu jednoonóż rzucanie i chwytanie piłeczki. Wykonuje ćwiczenia równoważne na przyrządzie: w staniu na jednej nodze na ławeczce uderza stopą drugiej nogi w ławeczkę; przechodzi po ławeczce na jednej nodze. Wykonuje ćwiczenia zwinności oraz rzuty i chwytty. Potrafi wykonać przewroty. Ćwiczy z piłką: rzucanie, chwytanie, podawanie; odbijanie; kozłowanie, prowadzenie, strzał do celu.
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Sporty i lekkoatletyka	
Bardzo dobrze	<ul style="list-style-type: none"> • Bierze udział w zajęciach z pływania lub zajęciach nauki jazdy na łyżwach. • Wykonuje ćwiczenia zręcznościowe. • Orientuje się w terenie: bawi się w podchody, w chowanego, maszeruje na oznaczony kierunek.
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	
Zajęcia komputerowe	
Bardzo dobrze	<ul style="list-style-type: none"> • Zna zasady bezpiecznego korzystania z komputera. • Pracuje z edytorem tekstu Word i edytorem grafiki Paint. • Potrafi wyszukiwać informacje w internecie. • Zna zasady bezpiecznego korzystania z internetu.
Dobrze	
Dostatecznie	
Niedostatecznie	